

заробітної плати, швидше буде нести позитивний характер, але в першу чергу потрібно створити реальні умови для розвитку малого та середнього бізнесу в Україні, використовуючи досвід більш успішних країн і враховуючи стан економіки нашої держави.

Література

1. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://kadrhelp.com.ua/minimalna-zarobitna-plata-viznachennya-ta-zastosuvannya>.
2. Чернобаев В. В. Влияние повышения минимальной заработной платы на экономику и держбюджет Украины [Електронний ресурс] / В. В. Чернобаев. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://ev.nmu.org.ua/docs/2017/1/EV20171_045-055.pdf.

УДК 331.5.07

Ільєнко А.В.,

асистент,

кафедра управління персоналом та економіки праці,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

Кононюк І.О.,

студентка,

спеціалізація "Менеджмент бізнес-організацій",

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

ФРІЛАНС ЯК СКЛАДОВА ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ЗАЙНЯТОСТІ

Сучасний період інформаційної економіки кардинально змінює соціально-економічний розвиток світу, держав, населення і кожної людини зокрема, відкриваючи нові можливості та водночас створюючи нові проблеми. Людський капітал, за таких умов, є не просто визначальним чинником конкурентоспроможності, а й основою інтелектуального та соціального капіталу.

Особливо відчутні зміни, під впливом інформатизації, глобалізації та інтелектуалізації, відбуваються саме на ринку праці. Відбувається

дестандартизація зайнятості, тобто формування, функціонування та розвиток нестандартних (гнучких та мінливих) форм зайнятості. Зокрема збільшується частка такої дистанційної форми зайнятості, як фріланс, реалізація якої здійснюється через цифрові засоби комунікації.

Метою даної роботи є аналіз стану та розвитку фрілансу на сучасному ринку праці України, а також висвітлення його впливу на економіку країни.

Питання трансформації інституту зайнятості та фрілансу досліджувалися у роботах таких українських і зарубіжних учених, як Кітчинг Дж., Рой М., Малоун Т.В., Колот А., Чухно А., Федулова Л., Лібанова Е., Лісогор Л. та інші. Крім того, велику кількість інформації щодо фрілансу можна знайти на блогах фрілансерів та на спеціалізованих біржах фрілансу.

Для початку доцільним є розкриття сутності понять «фріланс» та «фрілансер». На сьогодні немає однозначного їх визначення [4,5], проте найбільш повний підхід, на нашу думку, що фріланс, - це один з видів організації праці, за якого використовується віддалена робота без чи з підписанням договору з працедавцем та зі встановленим обсягом робіт. Фрілансер – це особа, яка працює за фрілансом, а саме самостійно шукає замовника, а також приймає рішення про те, яку роботу виконувати та її обсяги, а також встановлює графік роботи.

Фріланс активно розвивається не лише в країнах-лідерах, які успішно підтримують інформаційну економіку (прикладом є США, де частка фрілансерів становить до 34% від загальної кількості робочої сили), а й в Україні. [1]

Це можна пояснити тим, що на сьогодні більш затребуваними є професії, пов'язані з виробництвом і переробкою інформації, наданням послуг у вигляді проектів. Для цього представникам цих інтелектуальних професій не потрібно перебувати в офісі повний робочий день. З іншого боку, є люди, які бажають знайти баланс між роботою, сім'єю, дозвіллям і отриманням освіти. Якщо говорити про Україну, то ще однією причиною є кризова нестабільна ситуація, яка призводить до скорочення робочих місць чи низької зарплати в офісі. Даний вид роботи допомагає отримати хороші гроші не виходячи з дому.

На ринку міжнародного фріланса Україна чи не попереду всієї планети. На найбільшій фріланс-біржі Upwork наша країна стабільно посідає одне з лідируючих місць в першій п'ятірці. Україна є 4-м ринком у світі (після Індії, США та Філіппін) за обсягами заробітку фрілансерів. Неодноразово підкреслюється, що Україна – найпривабливіший ринок в Європі для пошуку ІТ-талантів і один з ключових регіонів для біржі. Зараз біржа налічує більше 123 тисяч фрілансерів з різних міст України. Більшість з них працюють в ІТ сфері, зокрема найбільш затребуваними технічними навичками є веб-розробка, розробка мобільних додатків та програмного забезпечення. Їх кількість має тенденцію до постійного зростання. [3]

Динаміка зростання кількості фрілансерів в Україні та їх доходів за 2011-2016 роки представлено на рис. 1. З даної рисунку видно, як за останні 5 років зріс заробіток (майже вдвічі) та кількість фрілансерів (в бразів). Це зумовлено тим, що покращилась якість послуг та навичок, як в технічному плані, так і щодо вміння продавати ці навички, і тому фрілансери почали заробляти більше.

Також доцільним є наведення розподілу фрілансерів по найбільших містах України (Таблиця 1).

Рис.1. Заробіток та кількість фрілансерів в Україні, 2011-2016рр.[2]

Розподіл фрілансерів серед міст-мільйонерів(2011-2016рр.)[2]

Міста	Кількість	Заробіток, тис.дол.
Харків	14 993	54 008, 38
Київ	32 332	39 356, 83
Львів	8 206	17 663, 09
Дніпро	3 654	11 008, 91
Запоріжжя	9 865	17 746,79
Одеса	5 389	6 458, 46
Інші міста	40 561	17 733, 38

Відповідно до даного розподілу в містах-мільйонерах зосереджується приблизно 75 000 фрілансерів, що значно переважає їх кількість в інших містах, а їх заробіток становить приблизно 147 000 тис.дол.

Отже, спостерігаючи значний розвиток даного виду зайнятості, можна стверджувати, що він має всі перспективи подальшого розвитку і є конкурентоспроможним на міжнародному ринку, випереджуючи країни-лідери. Ринок фрілансу має великий вплив на економічну та соціальну сфери нашої країни, оскільки дозволяє безробітним чи працівникам, які мають низьку заробітну плату, отримувати значні доходи, використовуючи власні знання та навички, не виходячи з дому. Це відповідно впливає на збільшення їх купівельної спроможності, на кількість валюти в обігу, що сприяє покращенню стану економіки країни в цілому.

Література

1. В Україні зростає ринок фрілансу [Електронний ресурс] // Tech Today. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://techtoday.in.ua/news/v-ukrayini-zrostaye-rinok-frilansu-55161.html>.

2. Катерина Божкова. Как изменился фриланс в Украине за 5 лет: конкуренция, специальности, рейтинги [Електронний ресурс] / Катерина Божкова // AIN.UA. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://ain.ua/2017/03/22/kak-izmenilsya-frilans-v-ukraine-za-5-let-konkurenciya-specialnosti-rejty/>.

3. Майя Яровая. Рынок фриланса в Украине или как украинцы выживают в кризис [Електронний ресурс] / Майя Яровая // AIN.UA. – 2015. – Режим доступу

до ресурсу: <https://ain.ua/2015/12/17/rynok-frilansa-v-ukraine-ili-kak-ukraincy-vyzhivayut-v-krizis/>.

4. Павел Костенко. Що таке фріланс і хто такі фрілансери? [Електронний ресурс] / Павел Костенко // ВСЕ ПРО ГРОШІ. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://mebly.net/shho-take-frilans-i-hto-taki-frilanseri.html>.

5. Що таке фріланс і хто такі фрілансери. Як стати фрілансером [Електронний ресурс] // CASHGO. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://cashgo.pp.ua/publ/19-1-0-62>.

УДК 331.2

Ільєнко А.В.,

асистент,

кафедра управління персоналом та економіки праці,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

Стукало Д.О.,

студентка,

спеціалізація "Менеджмент бізнес-організацій",

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

ГРЕЙДИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ОПЛАТІ ПРАЦІ:

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

На даному етапі стрімкого розвитку економіки надзвичайно складно знайти таку систему оплати праці, яка б змогла вирішити проблему щодо справедливої оплати праці, зменшення плинності кадрів, збільшення мотивації працівників. Часто підприємство діє з урахуванням своїх інтересів, нехтуючи побажаннями свого підлеглого. У свою чергу працівник завжди бажає отримувати більшого. Саме система грейдівмає на меті задовольнити як роботодавця, так і підлеглого.

Дослідженню питань щодо системи грейдів присвятили свої праці досить багато українських та зарубіжних вчених. Серед таких науковців можна виділити Ветлужських О.[1], Давидова О., Лозовського О., Таран В., Таран О. [3], Герасименко О., Колот А., Данюк В. [2], Стародетська О.[4], Цимбалюк С. [5] та інші.